

POROZMAWIAJMY O LICYTACJI

Ocena karty (1)

Ponieważ liczba odzywek w licytacji jest ograniczona, więc przekaz kluczowych informacji umożliwiających podjęcie optymalnej decyzji często jest niemożliwy. Wprawdzie powstaje wiele gadżetów i konwencji, które *rozciągają* nasz obszar licytacji, pozwalając na bardziej ekonomiczną wymianę informacji, to stanowią one jednak tylko działania pomocnicze. **Zawsze kluczem do dobrej licytacji jest i będzie umiejętność oceny karty.**

Gracze tworzący parę powinni dobrze zrozumieć elementy składające się na ocenę połączonych rąk. Zwykłe liczenie miltonów (4-3-2-1) zdecydowanie nie wystarczy. Trzeba umieć oddzielić ziarno od plew, ocenić które karty są złotem najwyższej próby, a które zwykłym tombakiem.

Zwłaszcza w trakcie licytacji rąk nierównoważonych ocena siły wartości układowych podlega daleko idącym przewartościowaniom.

Niech zacznem naszych rozważań o ocenie połączonych rąk będą dwa poniższe problemy (licytacja *Wspólnym Językiem*):

Problem 1

W	N	E	S
1 ♠	pas	pas	2 ♣
ltr.			

Kontra jest wywoławcza. Mimo że odpowiadający (E) spasował, wskazując mniej niż 6/7 PC, otwierający chce walczyć dalej, wskazując kontra nadwyżkę w sile oraz możliwość gry w pozostałych kolorach. Walka jest przede wszystkim o częściówkę, gdyż gra kończąca, zwłaszcza we *Wspólnym Języku*, jest niezwykle odległa,

jako że połączona siła rąk **WE** wynosi co najwyżej 23 PC.

Dalsza licytacja:

W	N	E	S
1 ♠	pas	pas	2 ♣
ltr.	3 ♣	pas	pas
ltr.	pas	?	

Oczywiście, w trakcie trwania tego okrażenia licytacji, charakter ręki **W** nie zmienił się – kolejna kontra nadal jest wywoławcza, ponieważ jednak winduje licytację na poziom trzech, siła karty nieco wzrosła, a układ ręki jest interesujący.

Co zalicytujesz z ręką **E**:

♠8	♥W8643	♦K982	♣1087
----	--------	-------	-------

Masz tylko 4 miliony, ale spodziewasz się u partnera czterech kierów, singla trefl, czyli układu 5–4–1–3. Twój pięciokart wart jest wiele, piąty kier to dodatkowa lewa, przy dziewięciu atutach możesz liczyć na dwie lewy przebitkowe w treflach. Twoje honory na pewno zapracują. Wszystko to zdecydowanie skłania do zapowiedzi 4♥. Moim zdaniem mogłeś być bardziej aktywny i już w drugim okrażeniu zgłosić 3♥ (po 3♣).

Popatrzmy na obie ręce **WE**.

♠AK973		♠8
♥AK75		♥W8643
♦DW7		♦K982
♣9		♣1087

Masz na osi zaledwie 21 miltonów, a jak dobrze pójdzie, weźmiesz aż 11 lew.

Rozdanie to pokazuje, jak ważne przy grze kolorowej są:

- 1) liczba atutów,
- 2) układ z krótkością,
- 3) *wyłączenie* w kolorze krótkości.

Ad 1. Duża liczba atutów zapewni co najmniej jedną dodatkową lewą błotkową (fortę), zabezpiecza przed ich niekorzystnym rozłożeniem, stwarza możliwości przebitkowe.

Ad 2. Krótkość jest warunkiem lew przebitkowych.

Ad 3. *Wyłączenie* sprawia, że wszystkie figury znajdują się poza kolorem krótkości, tworząc lewy sekwensowe.

Problem 2

Z listu do redakcji *ŚB*.

Mecz; obie po partii, rozdawał W			
		♠AW54	
		♥KW93	
		♦AK	
		♣765	
♠62			♠K1093
♥2			♥AD108
♦DW1098			♦543
♣KW1083			♣42
			♠D87
			♥7654
			♦762
			♣AD9

Zajmując linię **NS**, mieliśmy kłopot z prawidłowym zbilansowaniem rąk po dwukolorowym otwarciu przeciwnika 2BA (młodsze).

W	N	E	S
2 BA	ltr.	3♦	3♥
pas.	4♥	ltr.	pas...

Wist: ♦D, wynik: –800.

Kto bardziej zawinął: N czy S?

Mateusz

Odpowiedź:

Po dwukolorowym otwarciu przeciwników 2BA (młodsze) **N** miał do dyspozycji odzywkę:

3♣ – dwukolorówka na starszych (co najmniej 5–4), longery równe lub z przewagą kierów;

3♦ – dwukolorówka na starszych z przewagą pików;

ltr. – wskazuje także fity w kolorach starszych, ale sugeruje układ w miarę zrównoważony.

Jeśli tak, to niemal całą winę należy przypisać **S**, który wiedząc o złych rozkładach w kolorach starszych, mając kiepski układ, kiepską lokalizację figur (żaden potencjalny impas się nie uda), powinien zdecydowanie spasować.

Nie liczymy tylko miltonów, ale w ramach dotychczasowej licytacji ogarniamy wyobraźnią całe rozdanie.

W ramach eksperymentu zamieńmy między sobą ręce **NS**:

♠ 6 2	♠ D 8 7	♠ K 10 9 3
♥ 2	♥ 7 6 5 4	♥ A D 10 8
♦ D W 10 9 8	♦ 7 6 2	♦ 5 4 3
♣ K W 10 8 3	♣ A D 9	♣ 4 2

	W	N	E	
	S			

♠ A W 5 4	♠ A W 5 4
♥ K W 9 3	♥ K W 9 3
♦ A K	♦ A K
♣ 7 6 5	♣ 7 6 5

Teraz 4♥ niezbyt trudno wygrać, zwłaszcza gdy **E** je skontruje. Ten sam układ, te same miltony rąk **NS**, a wynik jakże różny.

Jest to kolejne rozdanie pokazujące, że w licytacji dwustronnej należy czytać całe rozdanie, budować jego obraz, uwzględniając odzywki wszystkich czterech graczy.

Podsumowując

1. Dziewiąty i następny atut wart jest 2 pkt, a dziesiąty i każdy następny – 1 pkt.

2. Pełne *wyłączenie* (3+ blotki do singla) sprawia, że bilans połączonych rąk wzrasta o ok. dwie lewy.

3. Należy wysoko cenić zgrupowania honorów (sekwensy), przykładowo:

a) ♠ D W 10 2   W   E   ♠ A 9 5 3

b) ♠ K 10 3 2   W   E   ♠ A 9 5 4

Ta sama liczba PC w kolorze, a jednak w przypadku **a)** masz 50% szans na wzięcie czterech lew, a w **b)** – niespełna 7%.

4. Honory w kolorach długich są więcej warte niż w krótkich, np.:

a)

♠ A D W 8 4   ♥ K W 10 8   ♦ 3 2   ♣ 8 7

b)

♠ D 8 7 6 4   ♥ W 6 4 3   ♦ K 2   ♣ A W

Ręka **a)** jest wyraźnie silniejsza od ręki **b)**. Z ręką **a)** należy zdecydowanie otworzyć 1♠, a z **b)** – zdecydowanie spasować.

5. Honory w kolorach partnera są więcej warte niż w kolorach bocznych. Na przykład po otwarciu partnera 1♠ lepiej mieć ♠D i asa z boku, niż ♠A i damę z boku. ♠D na pewno zapracuje, a dama z boku – nie wiadomo, niekiedy może być wręcz bezwartościowa.

6. Częstym błędem graczy jest niedocenianie ręki słabej, a przecenianie silnej.

7. Bardzo ważną rolę odgrywa nie tylko licytacja nasza, ale także przeciwników. ♦

Wspólny Język w praktyce

Problem

Jak wg ciebie powinna przebiegać licytacja?

Rozdawał W			
♠ A K 8 7 6 5	W	N	♠ D W 4
♥ A 8			♥ 10 9
♦ A W 5 4		E	♦ K D 9 3 2
♣ A	S		♣ 10 7 2

W oczywiście otwiera 1♣. Zapisz sobie swoją dalszą propozycję licytacji, a dopiero potem czytaj dalej.

W	E
1 ♣	1 BA
2 ♠	?

Do tej pory było prosto. Co dalej?

Proponuję niezwykle wymowną odzywkę 4♦. Na pewno nie jest to *splinter*, gdyż odpowiedź 1BA wykluczyła singletona. A więc jest to sekwencja typu – *kolor plus fit*. Tak wysoka, blokująca wymianę licytacji, odzywka musi być ściśle określona. Wskazuje nadwyżkę w sile, pięciokart karowy, oczywiście fit pikowy oraz tzw. typowy miltonaż – figury zlokalizowane w kolorach licytowanych. Jedną odzywką dajemy pełny obraz swojej ręki.

Finalna licytacja naszego rozdania:

W	E
1 ♣	1 BA
2 ♠	4 ♦
7 BA	pas

We współczesnym brydżu okazji do obrazowych skoków jest coraz więcej. ♦

Co zalicytujesz?

Licytujemy *Wspólnym Językiem*.

1. Mecz; obie przed partią, rozdawał W

W	N	E	S
1 ♣	1 ♦	2 ♣ ¹	ktr. ²
???			

¹5* trefli, brak starszej czwórki, 7-10/11 PC, we *WJ* nie forsuje;

² kontra wywoławcza

1)

♠ W 8   ♥ K D 9 7   ♦ A 10 6   ♣ D 10 5 2

3♣. Nie wymagają nadwyżki, wystarczy fit. W ten sposób przyblokujemy przeciwników, utrudniając im znalezienie koloru do gry oraz precyzyjne zbilansowanie rozdania.

2)

♠ A D W 9   ♥ K D 2   ♦ A 10 7 2   ♣ D 8

Rktr. Wskazanie siły, zwykle chęć kontrowania przeciwników - zachęca partnera do współpracy na tym polu.

Przypominam, że 2♣ wykluczyły czwórki starsze, więc ewentualna kontra partnera w następnej zapowiedzi może być zgłoszona z trzecią figurą w kolorze wybranym do gry przez przeciwników.

3)

♠ A 10 8 2   ♥ A 10 8   ♦ A D 7   ♣ K D 2

3BA. Mamy zbyt duży fit w kolorze partnera, by polować na przeciwników. Ręka partnera jest zlimitowana (2♣ nie forsują), a posiadając układ typowo bezatutowy, zgłaszamy to, co chcemy grać.

4)

♠ A K 3   ♥ A K 8   ♦ 9 8   ♣ A W 7 6 2

2♦. Kolor przeciwnika zapewnia bilans na końcówkę. W pierwszym czytaniu jest pytaniem o stopera w karach.

5)

♠ A D W 10 2   ♥ K D W   ♦ A 2   ♣ D 10 2

2♠. Silny trefl na pikach. Oczywiście forsuje do końcówki.

6)

♠ K D 3 2 ♥ A K 8 ♦ 9 ♣ A 10 8 6 2

3♦. *Splinter* - krótkość karo i co najmniej czterokartowy fit w treflach, siła zapewniająca końcówkę. ♦

Problemy licytacji dwustronnej

Szanowny Panie Redaktorze

Spotkał mnie niemały kłopot w sekwencji (licytacja *Wspólnym Językiem*):

Mecz; obie strony przed partią, rozdał W

W	N	E	S
1♣	2♠	ktr. ¹	pas
3♥	pas	4♥	pas...

¹ kontra negatywna, cztery kierki

Moja ręka (W):

♠ 8 7 ♥ A 9 3 ♦ K 9 8 2 ♣ K D 5 4

Ponieważ nie miałem zatrzymania w pikach, zdecydowałem się na 3♥, uważając tę zapowiedź jako najmniejsze zło. Rozdanie wyglądało tak:

W	N	E	S
♠ 8 7 ♥ A 9 5 ♦ K 9 8 2 ♣ K D 5 4	♠ K D W 9 6 3 ♥ 7 6 ♦ W 5 4 ♣ W 8	♠ A 10 2 ♥ D W 4 3 ♦ A 10 7 3 ♣ 7 6	♠ 5 4 ♥ K 10 8 2 ♦ D 6 ♣ A 10 9 3 2

Moje 3♥ partner podniósł do 4♥, co było kiepskim pomysłem, leżałem bez dwóch. W analizie porozdaniowej doszedłem do wniosku, że przy tych układach można było wygrać 3BA. Jednak chyba prawidłowym wydaje się być kontrakt 3♦.

Mam dwa pytania:

Czy moje 3♥ były poprawną licytacją?

Czy partner, antycypując moja trudną pozycję, nie powinien po 3♥ zaproponować 3BA?

Zenek

ODPOWIEDŹ

Zenuk

Poruszyłeś problem, który jest białą plamą w polskiej literaturze brydżowej, a i na Zachodzie omijany był szerokim łukiem.

W tej sekwencji, we *Wspólnym Języku*, ze słabą ręką bezatutową, mamy do wyboru tylko dwie odzywki: 2BA i 3♥. Pozostałe, tj. 3♣, 3♦ i 3♠, wskazywałyby silny wariant otwarcia. Ponieważ twoja ręka mogła być z dublem kier, np.:

♠ 8 7 6 ♥ A 9 ♦ K 9 8 2 ♣ K D 5 4

... więc tym razem pozostałoby nam do dyspozycji tylko 2BA. Stąd wniosek, że w tej trudnej sytuacji zapowiedź 2BA nie obiecuje stopera, jest swego rodzaju buforem. Takie *buforowe* 2BA nie gwarantuje nam sukcesu, bowiem jeśli obie nasze ręce wyglądają np. tak:

W	N	E	S
♠ 8 7 ♥ A 9 5 ♦ K 9 8 2 ♣ K D 5 4	♠ 10 9 2 ♥ D 10 4 3 ♦ A 10 7 3 ♣ A 6		

... partner spasuje na nasze 2BA, które przegramy co najmniej bez dwóch, gdy były do wygrania 3♦.

Znacznie mniejsze kłopoty występują w klasycznym systemie naturalnym. Gdy po takim *buforowym* 2BA, partner może uzgodnić nieforsująco kolor otwarcia. Wtedy licytacja w powyższym rozdaniu wyglądałaby tak:

W	N	E	S
1♦	2♠	ktr. ¹	pas
2BA ²	pas	3♦	pas...

¹ kontra negatywna, cztery kierki (niekiedy pięć kierów);

² 12–14 układ bezatutowy, nie obiecuje stopera pik

Także po naturalnym otwarciu 1♣ (3+ trefle) w sekwencji:

W	N	E	S
1♣	2♠	ktr. ¹	pas
2BA ²	pas	3♣	

... zgłoszone przez E 3♣ nie forsują.

Wracając do Wspólnego Języka

Od wielu lat namawiam do otwarcia 1♦ z czwórki. Są ku temu dwa powody:

- odciążamy wieloznaczne otwarcie 1♣,
- jesteśmy w znacznie lepszej sytuacji po interwencji obrońców, a ponieważ aktywność przeciwników jest coraz większa, więc otwarcie niosące informację o kolorze staje się tym bardziej użyteczne.

Popatrzmy na takie ręce:

W	N	E	S
♠ D 7 ♥ A W 6 ♦ D W 9 2 ♣ K 10 5 3	♠ 10 9 2 ♥ 10 9 5 ♦ A 10 7 4 ♣ A W 4		

W	N	E	S
1♣	2♠	?	

Zgodnie z *WJ 2015* W otworzył 1♣. Po interwencji 2♠ E zmuszony był spasować, a W także nie znalazł powodów do wznowienia licytacji. Prawdopodobnie NS wygrają 2♠, gdy WE mieli do wygrania 3♦.

Przypuśćmy, że w tym rozdaniu licytacja biegła tak:

W	N	E	S
1♣	1♠	pas	2♠
pas	pas	?	

E nie miał dobrej odzywki po interwencji 1♠, a gdy wróciło do niego 2♠, nadal nie znalazł powodów do licytacji. Jedno jest pewne; po otwarciu 1♦ z czwórki kłopoty WE by znikły.

UWAGA

Jeśli przyjmiemy do systemu otwarcie 1♦ z czwórki, to często, w licytacji dwustronnej, otwarcie 1♣ możemy traktować jako naturalne.

Przykład 1

W	N	E	S
1♣	2♠	ktr.	pas
2BA	pas	3♣	

Ręka E:

♠ 7 6 2 ♥ D 10 9 5 ♦ A K ♣ W 10 8 5

3♣ zgłoszone przez E należy traktować jako bilansowe uzgodnienie trefli.

Dlaczego?

– Wynika to z rozumowania negatywnego: przeciwnicy mają statystycznie 7–8 pików, więc u partnera spodziewamy się 2–3 pików, a ponieważ nie ma on czterech kierów i czterech kar, więc posiada 4–5 trefli (tylko przy układzie ręki partnera 4–3–3–3 nie spotkamy czterech trefli).

Jeszcze wyraźniej występuje ten motyw w sekwencji:

W	N	E	S
1♣	1♠	ktr.	2♠
pas	pas	?	

♠ 7 6 ♥ K W 6 5 ♦ A 10 3 ♣ W 10 8 5

Tym razem jesteśmy niemal pewni co najwyższej trzech pików u partnera, a tym samym 4–5 trefli. E ma więc łatwe do zgło-

szenia 3♣. Może wprawdzie się zdarzyć, że partner nie ma czterech trefli, ale wtedy ma cztery kiery i na tyle słabe otwarcie, że nie chciał wznieść się na 3♥ bezpośrednio po 2♠. Tak czy inaczej – **E**, licząc 3♣, ma pewność znalezienia koloru uzgodnionego.

Ku rozwadze

Gdy otwieramy 1♣, partner nie ma żadnej konkretnej informacji o longerze, zaś po otwarciu 1♦ już wie, że możliwa jest gra w ten kolor – na starcie jesteśmy o krok dalej. ♦

Pierwsza lewa (3)

Komunikacja

Niezwykle ważnym zadaniem jest tworzenie i utrzymanie odpowiedniej komunikacji między naszymi rękami i przerywanie linii komunikacyjnych przeciwnika. Przykładów potwierdzających tę tezę spotkacie mnóstwo. Rozpoczniemy od rozdania, które może sprawić kłopoty jedynie początkującemu brydżystcie.

Problem 1

♠ A 6 3			
♥ A D 8			
♦ K W 4			
♣ D W 8 2			
♠ D 10 8 7 5		♠ W 9	
♥ 3 2		♥ W 9 6 5 4	
♦ 8 6 2		♦ D 10 9	
♣ K 4 3		♣ A 7 6	
		♠ K 4 2	
		♥ K 10 7	
		♦ A 7 5 3	
		♣ 10 9 5	

Kontrakt 3BA. W wistuje ♠7. Zaplanuj rozgrywkę.

Masz siedem gotowych lew. Gra na wzięcie czterech lew karowych (udany impas karo i podział kar 3–3) daje tylko 18% szans na sukces. Znacznie lepiej postąpisz, gdy zagrasz na wyrobienie dwóch lew treflowych.

Koniecznym przepuść pierwszego pika, drugiego zabij i zagraj trefla. **E** weźmie lewę ♣A i z braku pików nie będzie mógł kontynuować ataku pikowego. Po dowolnym odwróceniu wyrobisz dwie lewy treflowe.

Czy już widzisz, co by się stało, gdybyś wziął pierwszego pika? – **E** po wzięciu

lewy treflowej zagrałby pika i... reszty opowiadać ci nie muszą.

Przepuszczając pika, zerwałś przeciwnikom komunikację tym kolorem. Zauważ, że dzięki przepuszczeniu, wygrasz także przy podziale pików 4–3. Przegrasz, gdy podział ten to 5–2 oraz obie figury treflowe są u **W**, ale na to jest tylko 25%.

Problem 2

		♠ 3	
		♥ A 9 8	
		♦ A W 9 3 2	
		♣ K D 3 2	
♠ A 10 8 7 5		♠ D 9 6	
♥ D 5 3		♥ W 10 4 2	
♦ 6 4		♦ K 8	
♣ 8 7 4		♣ W 10 9 6	
		♠ K W 4 2	
		♥ K 7 6	
		♦ D 10 7 5	
		♣ A 5	

Kontrakt 3BA. Wist ♠7 do damy partnera. Zastanów się nad rozgrywką.

Zabezpieczyć sobie wygraną możemy, przepuszczając ♠D a następnie ♠9.

Problem 3

		♠ A K 7	
		♥ A 9 3	
		♦ 5 4 3	
		♣ D W 9 6	
♠ 8 5 4 2		♠ W 10 3	
♥ W 8 6 2		♥ D 7 5	
♦ 8 2		♦ K D 9 7 6	
♣ K 4 3		♣ A 5	
		♠ D 9 6	
		♥ K 10 4	
		♦ A W 10	
		♣ 10 8 7 2	

Ty	N	E	S
–	1 ♣	1 ♦	2 BA
pas	3 BA	pas...	

Wist błotką karo, **E** wstawił damę. **Co ty na to?**

Bez dwóch lew treflowych nie doliczysz się dziewięciu lew. Ale jeśli zabięś ♦D asem, to przegrasz tę grę. Po zagranu w trefla **W** wskoczy ♣K i zagra karo, a **E** wyrobi w tym kolorze forty, które odegra po otrzymaniu lewy treflowej.

Rozwiązaniem tego problemu jest przepuszczenie ♦D w pierwszej lewie. **E** będzie kontynuował karo, ty zaimpasujesz waletem i zagrasz trefla. **W** może wskoczyć ♣K, ale nie będzie miał kara, by kontynuować atak.

Czy zauważyłeś, że **E** mógł cię obłóżyć, dokładając w pierwszej lewie błotkę karo?

Problem 4

		♠ A K 8 7 6	
		♥ 2	
		♦ 9 8 7 5 4	
		♣ A K	
♠ 10 2		♠ D W 9 3	
♥ D W 10 8 4		♥ 9 7 3	
♦ A D 3		♦ W 6 2	
♣ 4 3 2		♣ 8 7 5	
		♠ 5 4	
		♥ A K 6 5	
		♦ K 10	
		♣ D W 10 9 6	

Kontrakt 3BA, wist: ♥D. Jak rozgrywasz?

Przepuść ♥D. **W** niemal na pewno będzie kontynuował atak kierowy, a ty na ♥A i ♥K wyrzucisz ze stołu ♣A i ♣K...

Problem 5

		♠ W 10 5	
		♥ 9 8 3	
		♦ K 6 5 4	
		♣ K 5 4	
♠ D 9 7 6 3		♠ A 2	
♥ 5 4		♥ K 7 6 2	
♦ D 9 7		♦ W 10 8	
♣ W 3 2		♣ D 10 8 7	
		♠ K 8 4	
		♥ A D W 10	
		♦ A 3 2	
		♣ A 9 6	

Kontrakt 3BA, W wistuje ♠6. Zaplanuj rozgrywkę.

Jeśli w pikach masz do wzięcia tylko jedną lewę, to warunkiem wygranej jest udany impas kierowy, a jeśli ♥K jest w obstawie trzech lub więcej błotek, impasować go należy aż trzy razy. Czyli musisz mieć trzy dościa do stołu. Dlatego w pierwszej lewie powinieneś postawić ze stołu ♠10 na okoliczność rozkładu pików:

♠ A D 7 6 x   W E   ♠ 9 x

... co przy takim rozkładzie pozwoli ci utrzymać się w stole i przystąpić do impasowania. ♠10 **E** zabił jednak asem. Co teraz?

Odblokuj się królem! – by zachować dościa pikami do dziadka.

Oto kilka innych przykładów z podobnym motywem:

1)	2)	3)
N ♥ K 10 3	N ♥ W 8 7	N ♥ W 10 6
S ♥ D W 5	S ♥ K D 5	S ♥ D 5 2

We wszystkich trzech przypadkach **W** wychodzi ♥2, a **E** bije ♥A.

Aby zyskać dościa do stołu, **S** powinien pozbyć się z ręki figury. ♦